

## **Valtuustoaloite: Maksuton aamupalatarjoilu yläkouluihin**

Vihreiden ja Vasemmiston valtuustoryhmät esittävät, että Vaasan kaupunki tarjoaisi yläkoulun oppilaille maksuttoman aamupalan koulussa. Maksuton aamupala on aiemmin ollut kokeilussa ammattikoulu Vamiolla vuodesta 2020 lähtien. Tässä aloitteessa toivotaan aamiaiskokeilun järjestämistä keskustan yläkouluissa.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn mukaan (2025) yläkouluikäisistä huomattava osa ei syö aamupalaa joka arkiamu. 8. ja 9. luokkalaisten osalta tytöistä yli 50% ja pojista 40% jättää aamupalan syömättä. Kun tarkastellaan kouluterveyskyselyä pidemmälle, voidaan huomata, että 54% tytöistä kokee pääkipua vähintään kerran viikossa. Yleisessä tiedossa lienee olevan, miten energiavaje vaikuttaa edellä mainittuihin.

Tutkimukset ovat osoittaneet linkin terveellisen aamupalan ja koulumenestyksen välillä, mutta kaikissa kodeissa ei ole samanlaisia edellytyksiä huolehtia ravitsevasta aamiaisesta. Lisäksi Sosiaalibarometri 2020 on osoittanut koronaviruksen näkyneen kunnissa toimeentulon ongelmina. Valtakunnallinen kurjistava politiikka, joka on kohdistunut etenkin vähävaraisiin ja pienituloisiin lapsiperheisiin on lisännyt muun muassa ruoka-avun tarvetta entisestään, mikä on vääjäämättömästi vaikuttanut myös koululaisiin, arvioi 73% sosiaalityöntekijöistä.

Niissä kunnissa, joissa koulut ovat tarjonneet ilmaisen aamupalan, ovat tulokset olleet positiivisia. Vaasassa Vamian rehtorin mukaan (puhelinkeskustelu 9.9.2025) aamiainen on ollut menestys ja osanottajia on päivittäin paljon. Rehtorin mukaan koulupäivät on siirretty alkavaksi 15 minuuttia myöhemmin, jotta vastuuopettaja voi halutessaan ohjata ryhmänsä yhteiselle aamiaiselle ennen tuntien alkua. Rehtori kokee, että aamiaisen tarjoaminen oppilaille on ollut ehdottoman tärkeä ja positiivinen päätös. Kokeiluista saadun palautteen perusteella yhteisöllinen koulupäivän aloitus on rauhoittanut oppilaita ja antanut koulutyöhön hyvät lähtökohdat.

Vihreiden ja vasemmistoliiton valtuustoryhmät esittävät, että Vaasan kaupunki tekee kokeilun, jossa oppilaille tarjotaan maksuton aamupala yläkouluissa. Onnistuneella kokeilulla ja sen myötä mahdollisilla toimilla pystyisimme tasaamaan oppilaiden välisiä sosioekonomisia eroja sekä rauhoittamaan koulupäiviä. Esitämme myös, että maksuttoman aamupalan tarjoamisen vaikutuksia oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin seurataan, kuten aiemman kokeilunkin kohdalla.

Vaasassa, 29.9.2025

Vihreiden valtuustoryhmä

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä